

‘De stem van kinderen groeit en het leerplezier is zichtbaar’

Anke Langmuur, directrice Emmausschool

“We wilden anders leren dan schools leren”, vertelt Anke Langmuur, directrice van de Emmausschool. “Dat is de reden dat we in 2011 met leertijduitbreiding aan de slag zijn gegaan.” Samen met de brede-school-coördinator stond Langmuur aan de wieg van de leertijduitbreiding: “Het eerste jaar was een soort testjaar. Het enthousiasme onder de groepsleerkrachten groeide snel. Leertijduitbreiding maakt ons onderwijsaanbod breder”, stelt Langmuur. “We kunnen kinderen meer mogelijkheden bieden door bijvoorbeeld de cognitieve vakken aan te vullen met andere soorten lessen. Kinderen die cognitief minder talentvol zijn, krijgen zo de kans om op andere vlakken te excelleren.”

Leertijduitbreiding sluit goed aan bij de missie van de Emmausschool. “We willen de kinderen laten uitgroeien tot levenskunstenaars door een rijk aanbod op het gebied van brede ontwikkeling waardoor elk kind de kans krijgt om zich volledig te ontwikkelen tot uiteindelijk verantwoorde burgers. Vanuit deze visie hebben we met leertijduitbreiding de taak van de school uitgebreider gemaakt. Het gaat niet alleen om taal en rekenen. Er zijn belangrijkere taken, zoals samen kunnen werken, kritisch kunnen nadenken en de zogenaamde 21st century skills. Denk hierbij aan het ontwikkelen van zelfvertrouwen, het mogen maken van fouten, het altijd en blijvend leren en het werken vanuit een intrinsieke motivatie.”

Zowel binnen de leertijd als in het reguliere curriculum besteedt de Emmausschool volop aandacht aan deze vaardigheden.

Anders leren als mindset

Hoewel de start van de leertijduitbreiding voortkwam uit een top-down beslissing, is op dit moment het hele team van de Emmausschool betrokken bij leertijduitbreiding. Langmuur: “Iedereen werkt vanuit de mindset dat er anders geleerd kan worden. Wij gebruiken de specialisaties en talenten van docenten én kinderen en zetten het kind centraal. Daarnaast werken wij samen in professionele leergemeenschappen en laten we de inhoud van verschillende vakken op elkaar aansluiten.”

Langmuur onderstreept het belang van het verbinden van de leertijduitbreiding aan de rest van het schoolprogramma: “Leertijd is niet iets extra’s; je kunt het niet inzetten als los onderdeel van het programma.”

‘Ook de leraren maken zich een nieuwe, meer inspirerende manier van lesgeven eigen’

Tijd, aandacht en improvisatie

De extra leertijd is bij de Emmausschool tot een zeer waardevol onderdeel van het curriculum uitgegroeid. Dat kan volgens Langmuur alleen als er veel tijd en aandacht aan wordt besteed: "Je moet goed kunnen improviseren, want het is veel werk, van het aanschrijven van verschillende subsidies, het zoeken naar extra geldpotjes, het regelen van de vakdocenten en het organiseren van het rooster. Een logistiek planner zou zeer welkom zijn, net als nieuwe ruimtes die meer mogelijkheden bieden voor dans, techniek en theater. De huidige faciliteiten van onze school sluiten niet aan bij het 'nieuwe lesgeven'. De ruimte beperkt zo de inhoud. En dus is er nog teveel logistiek gedoe om van de ene plek naar de andere te komen." Daarnaast is er volgens Langmuur altijd onzekerheid rondom leertijd-uitbreiding: "Wellicht is dit volgend jaar niet meer mogelijk in verband met veranderende budgetten."

Samen voorbereiden

Het schooljaar 2016-2017 was een succesjaar voor Emmaus. De Professionele Leergemeenschap is toen echt tot stand gekomen. Langmuur: "Het is ons gelukt meer tijd en ruimte te creëren voor gezamenlijke voorbereidingen met onze leerkrachten en de ingehuurde vakdocenten. Hierbij hebben we de 'bordsessies' van leerKRACHT ingezet." Deze bordsessies zijn korte, wekelijkse werksessies waarin leraren en schoolleiding samenkomen om (leerling)resultaten te bespreken, doelen te bepalen en verbeteracties af te spreken. "Mede hierdoor zijn de vakdocenten helemaal onderdeel van het team en staan ze in verbinding met de rest van de school", verklaart Langmuur. "Op deze manier is leertijd-uitbreiding een integraal onderdeel van ons onderwijs."

Uitgelicht:

TalkX

Een mooi voorbeeld van de meerwaarde van leertijd-uitbreiding en het nieuwe leren is TalkX. TalkX is de TedX voor kinderen: kinderen van 9 tot en met 12 jaar krijgen de kans hun verhaal te delen op een 'professioneel' podium van het Hofpleintheater. In de aanloop naar dit grote evenement leren de kinderen te presenteren met zelfvertrouwen. Ze leren hun eigen verhalen over te dragen aan hun medeleerlingen en aan een breder publiek. Bovendien leren ze te luisteren naar elkaar. Niet alle leerlingen spreken op het evenement, maar hele klassen doen mee en oefenen daarmee deze belangrijke vaardigheden. Langmuur: "De stem van kinderen groeit en het leerplezier is zichtbaar."

Tip!

Verbind de leertijd-uitbreiding met de rest van het schoolprogramma.

Winst voor leerling en docent

Dat leertijd-uitbreiding veel oplevert, staat volgens Langmuur buiten kijf. En niet alleen voor de leerlingen: ook de leraren maken zich een nieuwe, meer inspirerende manier van lesgeven eigen. De kwaliteit van het onderwijs gaat omhoog door de goede vakdocenten en de ruimte die dat aan de groepsdocenten biedt.

'Het gaat hier niet alleen over cognitieve resultaten'. Maar over vaardigheden als het ontwikkelen van leerplezier en goed kunnen luisteren. Langmuur geeft aan te zoeken naar juiste methode om juist de resultaten op deze andere gebieden goed in beeld te kunnen brengen, want "de standaardmeetmethoden volstaan op dit gebied niet, aldus Langmuur. Op basis van de theorie van John Hattie probeert het team van de Emmausschool deze verandering in kijken naar onderwijs vorm te geven. Langmuur hoopt dat er ook op het gebied van de verantwoording over de inzet van de gemeentelijke subsidie een verschuiving gaat plaatsvinden, want stelt Langmuur: "Ik vind dat verantwoording nodig is, maar het meten kan effectiever. In plaats van het schrijven van rapporten, waar veel tijd in gaat zitten, zou een schoolbezoek een goede aanvulling zijn. Dan kun je echt ervaren hoe de gang van zaken op een school is."

Leertijd-uitbreiding Emmausschool

- 402 leerlingen in 2011, 633 leerlingen in 2017.
- Wijk: Delfshaven / Nieuwe Westen.
- Ingezet sinds: 2011-2012.
- In groepen: 1 tot en met 8.
- Aantal uur: 3 uur in 2011, 6 uur in 2017.
- In continuooster opgenomen.
- Activiteiten: Kunst, cultuur, techniek, ICT, film, drama, koken, dans, muziek, mindfulness, TalkX en sport.
- Door eigen leerkrachten en externen.
- Groepsgebonden, aangevuld met een facultatief programma in de vorm van extra workshops.